

La solució de la crisi

Azaña ha evidenciat una vegada més, la capacitat política que tot just instaurat el nou règim va informar la seva gestió en el ministeri de la Guerra. El President de la República en ratificar-li la confiança per tal que continués en la difícil tasca de formar Ministeri, després d'haver fallat el primer intent, sabia prou bé que en les circumstàncies actuals, cap altre podia fer-ho millor que Azaña.

La concentració que amb tendència esquerrana s'ha aglutinat, donarà àmplia satisfacció a les aspiracions que una majoria absoluta palesà en l'última consulta electoral. El partit socialista conjuntament amb les altres fraccions d'orientació socialitzant, podrà estructurar les lleis complementàries a la Constitució, d'acord amb l'esperit liberal que aquesta conté. D'haver-se format el govern que de bell antuvi proposava Azaña, possiblement aviat s'haurien produït desavinences en el si del Parlament, amb perill constant d'una prompta i nova crisi, i les consegüents dificultats per a l'establiment definitiu de les lleis bàsiques que hauran de regular la vida de la República naixent.

Lerroux, en unes declaracions fetes a la premsa, ha dit concretament que el fet que el seu partit no formi part del Govern, no significa un propòsit de crítica negativa; àdhuc afegeix que si alguna vegada les votacions fossin desfavorables al nou Ministeri, ell recomanaria als seus amics que li donessin suport. No es podia esperar menys del senyor Lerroux, l'actitud noble i patriòtica del qual, s'ha manifestat en diverses ocasions des de la proclamació de la República encà.

I, davant de l'actitud emprada pel cap del partit radical i estimant en llur just valor, l'alta categoria dels components del nou ministeri, no és gens exposat a augurar-li una vida esplendorosa. No cal dir que un factor essencial amb el qual deu comptar tot Govern és el nombre de diputats que li donen suport, i en aquest cas la majoria que aglutina la intel·ligència composta pels socialistes, radicals-socialistes, esquerra republicana de Catalunya i Acció Republicana, és prou nombrosa per a què pugui contribuir

amb eficàcia a la bona gestió del nou Ministeri.

Ens plau des d'aquestes columnes fer ressaltar el fet que l'Esquerra Republicana de Catalunya estigui representada en el nou Govern per dos ministres. El senyor Marcehí Domingo a la cartera de Agricultura, Indústria i Comerç i el senyor Jaume Carner a la de Finances. I encara ens satisfà molt més, per haver estat en la nostra circumscripció provincial, on aquests foren elegits diputats. En ocasió d'una campanya electoral, durant la qual tots sabem prou bé com es prodiguen els elogis, algunes vegades inoportuns, però sempre justificats per la febre o passió de la lluita, existeix sempre el perill d'equivocar-se. El fet, però, que aquests dos homes hagin arribat al lloc preeminent que avui els designa el país, és prova indubtable, que quant parlàvem d'ells des d'aquestes columnes i en els mítings que arreu de les nostres contrades celebràvem, no anàvem pas equivocats. No eren solament els mèrits contrets durant la seva vida política, els que havien de tenir-se en compte per a confiar-los la nostra representació. Calia pensar també, amb el seu valor polític, i en tot el que d'ells podíem esperar-ne encara per la definitiva consolidació de la República.

La presència de Marcehí Domingo i Jaume Carner al nou Govern, és a més, per nosaltres, una ferma garantia que l'Estatut de Catalunya sortirà de les Corts aprovat íntegrament. Pels que hem lluitat tota la vida per la consecució del doble ideal de Catalunya i República i tenim un sentit francament esquerrà del que deu haver d'ésser la vida política d'un poble, en les actuals circumstàncies comptem amb la sòlida penyorà que Domingo i Carner representen. El tremp d'aquests dos homes ens és sobradament conegut per no dubtar que llur ideologia i voluntat no es deixaran tòrcer per res.

Catalunya, però, no compta solament amb Carner i Domingo per a defensar-la. Precisament la solució de la crisi a base de la presidència Azaña, ens assegura la comprensió absoluta del nostre fet di-

Eusko Indara

Fa pocs dies tingué lloc a Donostia (San Sebastian), un acte d'afirmació nacionalista d'esquerra amb motiu de la inauguració d'un centre adherit a "Acció Vasca", titolat Eusko Indara.

El míting matinal celebrat dins un vell temple desafectat, que hom restaura convertint-lo en Museu, ple a vessar d'una multitud entusiasta que sobreixia als carrers dels voltants aixoplugada sota sengles altaveus. Eusko Indara havia invitat oradors d'Esquerra Republicana de Catalunya i concorreguérem a les festes en Ventura Gassol, Puig i Ferrater i jo. Assistiren al míting caravanes de Bilbao i de molts pobles i viles de tot Bascònia.

Tot seguit ens donàrem compte de l'espectació que hi havia per sentir els nacionalistes catalans. Després de parlar molt eloqüentment un jove advocat de Bilbao, fortament aplaudit, el públic saludà amb una ovació l'anunci dels parlaments dels delegats d'Esquerra Republicana de Catalunya.

Els nostres parlaments, les nostres clares afirmacions nacionalistes, el nostre to netament esquerrà, foren subratllats pels aplaudiments per part del cap del Govern, les manifestacions d'estima del qual, envers la nostra terra tots coneixem prou bé. Hi ha altres components del nou Govern que comprenen perfectament el nostre fet, i dels quals també cal esperar-ne una bona disposició per l'Estatut.

Algú, potser, objectarà que els socialistes poden convertir-se en obstacle. Nosaltres, però, confiem en ells, puix que no serien dignes del seu ideari i mostrarien una ambició imperialista a l'estil de la que posseïen els Borbons, si s'oposaven al reconeixement de la voluntat de tot un poble.

La sort de Catalunya, doncs, queda assegurada amb el Govern que acaba de constituir-se. Per a major garantia, comptem també amb l'adhesió de Lerroux, del qual cal fer ressaltar les últimes declaracions respecte a l'Estatut, francament favorables. El pacte de San Sebastian—diu el cap del Partit Radical—serà respectat per nosaltres.

ments repetits i per l'assentiment dels milers de bascos que escoltaven àvidament. Un silenci atent i unes mirades enfervorides, palesaven com comprenien i agraiïen l'evocació dels nostres ideals, l'eclosió dels nostres sentiments, el relleu de les nostres lluites, la qualitat de la nostra organització, la fermesa i la continuïtat de la nostra política, que sorgien de les nostres paraules. La comunió de pensament i d'obra, de sentiment i de voluntat, anava perfilant-se entre l'auditori i nosaltres i semblava que Bascònia i Catalunya apleguessin les seves forces per alliberar els pobles ibèrics i estructurar aquesta nova Espanya síntesi dinàmica de la vitalitat de tots aquests pobles lliures.

Un àpat de germanor i companyonia amb uns trescents nacionalistes d'esquerra, segellà en la intimitat de les converses, en l'entusiasme dels visques, en el cant del Guernikako Arbola, l'aliança sota les tres banderes glorioses: Basca, Gallega i Catalana, que presidien la festa.

Eusko Indara eixia a la palestra com a entitat d'esquerra nacionalista i republicana i l'èxit dels actes celebrats sorprenia als seus iniciadors i ens corprenia a nosaltres mateixos. La reunió congregada fou tan imponent, que provocà l'esverament de la dreta nacionalista confessional basca i dels partits centralistes espanyols de Guipúzcoa. Llurs periòdics li feren el buit; la policia impedí tota manifestació al carrer i el desplegament de banderes. La "Hoja Oficial" portava una ressenya tendenciosa i falsa dels actes celebrats, amagant-ne l'èxit.

Noves posteriors ens conten que els adherits creixen ràpidament, que es constitueixen nous centres en noves localitats i solliciten de nosaltres detalls de l'Organització de l'Esquerra Republicana de Catalunya, un resum de la nostra tàctica política i del nostre ideari nacionalista esquerrà.

Esquerra Republicana de Catalunya en assistir als actes de San Sebastian, ha iniciat un sòlid contacte de colzes amb els nacionalistes esquerrans bascos que són molt més nombrosos i compten amb més for-

(Segueix a la 5.ª pàgina)